¶ De eadem dominica. Sermo in euangelium.

Ductus eſt Ihesus in deſertum a ſpū vt tentaret a dyabolo. Math. x. Rex terrenus qui in ciuitatem aliquaꝫ fortem vel bene munitaꝫ voluerit lucrari p̄re omnibꝰ eſcā ⁊ aquam mandat eis ſumere. ⁊ ſic penuria coacti dñi ſe forte ſine pugna ſbijcere. Ideo legit de ciuitate Babylon q̄ erat valde fortis. Quia ſm̄ Hiero. ſup Yſa. xj. Muri eius. xvj. milia paſſuum erant ꝑ q̄drum ab angulo in angulum. Ibiq; erat turris trium milium paſſuum in altitudine. eius materia fuerunt lapides cocti et bitumine indiſſolubili. Unde nec igne: nec aqua diſſolui potuit. Huic imꝑabat rex potentiſſimus Nabuchodonoſor. Sed licet adeo fortis fuit. tñ ꝑ Cyrum regem capta fuit hoc mō. Nam refert Petrus manducator in ſcolaſtica hiſtoria. Quia ſubtraxerat eis aquaꝫ eufraten fluuium q̄ per ciuitatem fluxit. diuiſerat longe a ciuitate ꝑ plures riuos. vt alueum qui fluebat per ciuitatem vadibilem faceret. ꝑ ipſumq; ingreſſi ſunt ſb muro. aliter capi nō potuiſſet. q2 tanta erat muri amplitudo q̄ ſup eam. xx. quadrige eſſe potuerunt. Moraliṫ Ciuitas bene munita eſt vniuſcuiuſq; hominis anima que eſt munita cuſtodia angeloꝝ ſi ſaltem eſt in anima rex ipſoꝝ. Ideo dicit Bern. Dominū ihm ſicut ſignaculum ſup cor tuum pone. vbi eſt tanti oſtij cuſtos. cōſequēter aſſunt milia milium miniſtrātium ad fores exterioꝝ ſenſuum extribulantium repellentes acies ꝯtrarias irrumpe nō valentes ꝓpter oſtij reuerentiam ⁊ angeloꝝ cuſtodiam. hec Bern. Sz ꝯtingit heu multotiens q̄ rex angeloꝝ expellit ab anima ꝑ varietatem peccatoꝝ. vt ꝑ delicias gule. auaricie. luxurie ac ſuꝑbie. q2 talis rex nō inuenit in terra ſuauiter viuentium Job. xxviij. Et ſic anima hominis fit q̄ſi babylon ꝯfuſa in q̄ habitat Nabuchod. qui interp̄tat quaſi ſedens in anguſtia. ⁊ ſignificat dyabolum q̄ tunc imꝑat anime a q̄ deus receſſit. Sicut factū eſt de multis q̄ in p̄terito tp̄e carniſpriuij ſecuti ſunt inſtinctum demonis. Alij ꝑ gulam. alij ꝑ luxuriam. nōnulli ꝑ choreaꝫ. qui eſt circulus cuiꝰ rector vel centrum eſt dyabolus. Ut aūt tales anime xp̄o regi lucrarent p̄cipit vt eſca ꝑ quam fit gula et aqua carnalium deliciaꝝ interdicant hoc tempe q̄drageſimali hominibꝰ vt ipſi ꝑ ieiunium ſuſpenſis aquis deliciaꝝ xp̄o facerent ingreſſum. q2 dyabolus non pōt expelli niſi ꝑ ieiunium. vt dicit xp̄c Math. xvij. Hoc genus demonioꝝ nō eijcit niſi in ieiunio ⁊ oīone. De quo ieiunio dicit p̄ns euāgeliū. in q̄ tria tangunt. ſ. Heremiticꝰ ingreſſus. ibi. ductus eſt ihs. Dyabolicꝰ acceſſus ibi. ⁊ accedens tentator. Sathanicꝰ oppſſus. ibi. vade ſathana. De p̄mo eſt notādum Pli. in ſpe. nā. li. viij. c. xix. dic. Vulpes ſemp pugnat ꝯ taxum. ⁊ taxus ꝯ vulpem. Sed videns vulpes q̄ taxum ledere non pōt ꝓpter duriciam pellis ſe victum ſimulās fugit ⁊ dum taxus abeſt. vulpes intrat latibuluꝫ eiꝰ ⁊ īmūdicia ſua inficit. ſicq; taxum de latibulo ſuo expellit. Spūaliter ꝑ vulpē intellige dyaboluꝫ. Iuxͣ illud pſ. lxj. Ipſi vͦo inuanum queſierūt animam meam introibūt in inferiora terre: tradent in manꝰ gladij ptes vulpium erūt. i. demonū. Sz ꝑ taxum intellige deum. Sicut enī vulpes pugnat ꝯ taxum. ſic dyabolus ab initio pugnauit ꝯ deum. De q̄ pugna di2 Apoc. xij. Factum eſt p̄lium magnū in celo. Per hoc autem q̄ vulpes taxum ledere nō pōt. denotat q̄ dyabolus deum ſupare non potuit. q2 dicitur Apoc. vbi ſup. Draco pugnauit ⁊ angeli eius ⁊ non p̄ualuerūt. Sed ꝑ hoc q̄ vulpes victum ſe ſimulans fugit. innuit q̄ dyabolus victus de celo truſus fuit. ſicut declarat be. Joh. Apoc. xij. per hoc. Proiectus eſt draco ille magnus ſerpens antiquus qui vocat dyabolus ⁊ ſathanas qui ſeducit vniuerſum orbem. ꝓiecꝰ et eſt inquit in terram. De ipſius caſu dicit dominus Luce. x. Uidebam ſathanam ſicut fulgur de celo cadentem. Cum igit ſic detruſus eſſet adhuc a pugna nō ceſſauit Sicut enī p̄mo pugnauit cum deo. ita non ceſſat p̄liari cum membris ſuis. ſ. Adam. Intrauit enī in paradiſum quod ſignificat ꝑ hoc quod vulpes abſente taxo intrat eius latibulum. quia ꝑmittente deo quod hic ſignificat ꝑ abſentiam. dyabolus ſua immūdicia aſtucia q̄ p̄mum hominem decepit. de paradiſo expulit ⁊ eiecit. ſicut teſtat Sedulius li. ij. Expulerat p̄mogenitū ſeuiſſimus anguis. Florigera de ſe ſua blandiq; ſaporis Illecebris miſero portabat amarum. Nec ſolus mirā ꝯſumptor ſenſerat iram. Sed ꝓſus humanum ſimul omne genus heu noxia coniunx. q. d. hoc venit ꝑ nocētiam ꝯiugum. Sed dictum eſt q̄ ꝑmittente deo, dyabolus hominem decepit. Ideo querit beatꝰ Aug. li. xj. ſup Gen̄. c. xiij. ⁊ mgr̄. li. ij. diſti. xxiij. c. j. Cur deus hominem tentari ꝑmiſit. quem decipiendum ſciebat. Ad hoc rn̄dent nō eſſet laudabile homini ſi ideo bene viuere poſſet. q2 nemo male viuere ſuaderet cum in natura poſſe ⁊ in poteſtate haberet velle nō ꝯſentire ſuadenti deo adiuuante. Et eſt glorioſius nō ꝯſentire q̄ꝫ tentari nō poſſe. hec Aug. q2 igit totum genus humanum in tentatione ſuccubuerat. neceſſe valde erat vt xp̄c qui ꝓpter noſtram ſalutem de celo deſcenderat deſertum intraret. ⁊ nos reſiſtere tentationi demonis informaret. Et hoc eſt quod dicit euangeliſta. Ductus eſt ihs in deſertum a ſpū vt tentaret a dyabolo. Moraliṫ. Per deſertū penitētia deſignat. p̄mo ꝓpter aſperitatem. Sicut enī ſm̄ Mag. li. iiij. ꝯtra. Deſertum eſt locus ſpinis ac ſentibus plenum. ⁊ ſpine pungunt tangētem. Sic in pn̄ia ſunt ſpine ꝯtritionis. ⁊ ſentes timoris. Ideo dicit mgr̄ li. iiij. diſ. xiiij. Penitentia di2 a puniendo qua quis punit illicita que ꝯmiſit. ⁊ ſbdit. Penitentie autem vͦtus a timore ꝯcipit. Et declarat hoc ꝑ Yſa. c. xxvj. A timore tuo domine ꝯcepimus ſpm̄ ſalutꝭ nec tñ valet timor ſine ꝯtritōe. Nam legit q̄ clericus q̄dam pariſieñ. fuit delicatus p̄tis luxurie guleq; laxans habenas: multorum etiam ſe alioꝝ p̄tōꝝ immundicijs inquinauit. tādem tactus infirmitate timore mortis penituit. ꝯfeſſionemq; fecit peccata deteſtatus eſt ⁊ emēdationem promiſit. viaticum accepit ⁊ inūctus fuit. ſicq; vitam finiuit. Cuiꝰ corpus vt viri nobilis: ⁊ diuitis cum magna pompa ſecularis glorie eſt tumulatum. Eratq; die illa ſerenitas vt etiam ſup eius obſequijs aer famulari videret. dixerūtq; homines adinuicem. Multa bona deus huic homini p̄ſtitit. nihil ei boꝝ defuit que xp̄ianꝰ debet habere in morte. dominicis ſacramētis munitꝰ eſt. aer in eius morte ſerenatus eſt. ⁊ cum magna ſolēnitate ſepultus eſt. Poſt paucos dies cuidam familiari ſuo apparuit dicēs ſe damnatum eſſe. Cūq; miraret ille pn̄iam eius atq; ꝯfeſſionem. ſacramēti ꝯmunionē. ⁊ vnctōꝫ ꝯmemorās. Rn̄dit defunctꝰ. Unum bonum defuit mihi. ſine q̄ nullū bonū q̄ numerata ſunt ꝓdeſſe mihi potuerit. Et ille. Quid eſt hoc inq̄t? rn̄dit: vera ꝯtritio. Ecce q̄ ꝯtritōis ſpine dn̄t eſſe in deſerto pnīe. licꝫ inq̄t ꝓmiſerim ꝯfeſſori meo amplꝰ velle abſtinē a peccatis: ⁊ alia q̄ ſunt ſalutis. tñ mihi erat in ꝯſcīa. q2 cum ꝯualueris obſuare non poteris qd ꝓmittis. Et q2 cor magis declinabat ad trāſgreſſionem q̄ꝫ ad voti obſuatōꝫ. ꝓpterea nullꝰ p̄tī merui remiſſionem. Scdō ꝓpter ariditatem. q2 ſicut in deſerto eſt terra ſitis ⁊ ariditatis: eſtus ⁊ caloris. Et q̄uis terra eſt arida. ꝓfundit tamen interdum pluuia. interdum niue. nonnunq̄ vͦo rore. Sic in penitentia dꝫ eſſe vt homo peniteat ꝓpter nr̄am ſalutem ꝓpriam. ſicut Dauid q̄ ait pſ. lxij. Sitiuit in te anima mea. Item dꝫ eſſe ariditas carnalis voluptatis ⁊ iniq̄tatis. Qui enī vult penitere debet voluptatis carnis ⁊ alias iniquitates dimittere. Quia dicit Pius papa de penitē. diſtin. iij. Nihil ꝓdeſt homini ieiuna-

re ⁊ alia religionis opa agere. niſi mens ab iniquitate re
uocet̃. Item dʒ in pnia eſſe eſtus ⁊ calor charitatꝭ. nihil
eñ valet penitẽti afflictio carnis. niſi pceſſerit ex radice
charitatꝭ. iux̃ illud. j. Cor̃. xiij. Si tradidero corpꝰ meũ
ita vt ardeam. charitatem aũt non habuero nihil mihi
pdeſt. Item in pnia dʒ aliqñ cadere pluuia lacrimarũ.
Quia pnia eſt p̃terita mala plangere. ⁊ plangẽdo iterꝝ
alia nõ pmittere. Vt dicit Amb. in q̃dam ſ. q̃drageſi
mali. Et ponit̃ de pe. di. j. §. j. Cui pſonat Greg. quam
allegat mgr̃ li. iiij. di. xiiij. Penitere eſt acta peccata de
F. flere ⁊ flenda nõ pmittere. Nam q̃ ſic alia deplorat vt
tñ pmittat. adhuc pniaz agere aut ignorat aut diſſimu
lat. Item in pnia debet etiam cadere nix pfeſſionis. qꝛ
ſicut nix eſt vtilis ad plura ſic et pfeſſio. Primo nix eſt
malaꝝ herbaꝝ mortificatiua. Quid ſunt male herbe ni
ſi peccata ⁊ culpe q̃ pfeſſio ad inſtar niuis mortificat et
extinguit. Iux̃ illud Origenis ſup Leuiti. Pronunci
ans peccatum peccati meret̃ remiſſionem. Secundo ſi
cut nix eſt fetidoꝝ occultatiua locoꝝ. Sic pfeſſio occul
tat ⁊ tegit pctm̃ quod fecerũt p infamiam. qꝛ poſt pfeſ
ſionem illud pctm̃ qd̃ fuit mortale fit veniale. vt de pe.
di. j. quem penitet. Id̃o dic̃ pſ. xxxj. Beati quoꝝ remiſ
ſe ſunt iniq̃tates: ⁊ quoꝝ tecta ſunt pctã. Tercio ſicut
nix eſt montium dealbatiua. ſic pfeſſio. Magni eñ pec
catores denigrati p pctm̃: dealbabunt̃ p veram pniam
⁊ cõfeſſionem. iuxta illud Yſa. j. Si fuerint pctã vᷓa vt
coccinum. ⁊ Dauid pſ. l. Lauabis me ⁊ ſup niuem de
albabor. Item in deſerto pnie dʒ etiam cadere ros pſo
latõnis diuine. Dicit eñ doctor q̃dam deuote peniten
tibꝫ. Incipit nanqꝫ q̃dam ex tũc familiaritas int̃ deum
⁊ int̃ animam fieri. eo qꝫ ſentiat ſe ab eo viſitari. ⁊ ex eiꝰ
aduentu nõ tñ pſolari. imo aliquotiens q̃dam ineffa
bili gaudio repleri. Sʒ ad hec q̃s eſt ideneus. pfecto ve
rus penitens ⁊ pfitens. Tercio pnia deſignat̃ p deſer
tum pter ventoſitatem. Sicut eñ in deſ̃to ſunt loca
ventoſa. ſic tentatio p ventum ſignificata ẽ impeniten
tia. Quia dicit Hyla. ſup Math. Iuſtificatis maxime
dyaboli tentamenta craſſant̃. Quia victoriam magis
expectat de ſanctis. Quod autem fortiꝰ tentant̃ ⁊ freq̃n
tius penitentes q̃ pctõres pbat̃ p ſimilitudinẽ venti.
Dicit eñ Señ. li. iiij. de naturalibꝫ q̃onibꝫ. Qꝫ circa au
roram fit ventꝰ. qꝛ tũc vapor ventum faciens eſt colle
ctus. ⁊ radius ſolis appropinq̃ns pcutit ſolidũ aerem.
Sʒ in pma pte noctis raro fit ventus. Sic etiam mora
lit̃ circa auroram pnie ⁊ pfeſſionis fit ventus tentatio
nis. qꝛ tunc vapor deuotõis eſt copioſe collectus p con
uerſionem penitentis p quam nox peccati expellit̃. ⁊ di
es grẽ illuceſcit. Sʒ exiſtẽte homine in tenebris ſeu no
cte peccati. raro fit ventꝰ tentatõis. Quia paꝝ dyabolꝰ
tentat. ſicut teſtat̃ Greg. xxiiij. moral̃. Hoſtis nr̃ q̃nto
ſibi nos rebellare pſpicit. tanto amplius expugnare cõ
tendit. Illos eñ tentare negligit. q̃s quieto iure ſe poſ
ſidere ſentit. Id̃o hortatur nos Sap̃. Fili accedens ad
ſuitutem dei ſta in iuſticia ⁊ timore. ⁊ prepa animaz tu
am ad tentationẽ. Eccl. ij. Idcirco dominus etiam du
ctus eſt in deſ̃tũ vt tentaret̃ a dyabolo. Sic etiam nos
ducimur in deſ̃tum pnie vt tentemur a demone. qꝛ di
cit Aug. Quis ptinet ad xp̃m q̃ non varijs tentatõibꝫ
agitat̃. q. d. nullꝰ ẽ q̃ ad xp̃m ſpectet quẽ dyabolꝰ nõ tẽ
tat. Et nota ſicut dyabolus ad xp̃m venerat nõ in ſpe
cie ppria. ſed in ſpecie hominis honeſti. vt dicit mgr̃ in
ſco. hyſto. ⁊ ſm aliquos in ſpẽ mgr̃ali. Sic etiam occul
ta tentione conat̃ penitẽtes defraudare. Quod figura
tum eſt. iij. Regũ. xiiij. Vbi legit̃ qꝫ Abia filio Hiero
boam egrotante miſit Hieroboam vxorem ſuam di.
Muta habitum vt non cognoſcaris ⁊ vade in ſylo ad
Abiam. pphã ipſe indicabit tibi q̃d venturꝝ ſit puero
Sʒ ppha diuinitꝰ inſpiratꝰ vxorem Hieroboaz cogno
uit. qꝛuis oculi eiꝰ caligaſſent ⁊ ait. Ingredere vxor Hie
roboam. q̃re te aliam ſimulas. vade ⁊ dic Hieroboam

Hec dicit dominꝰ. Delebo de domo eius vſqꝫ ad min
gentem ad parietem. Moralr̃. Per Hieroboam q̃ int̃
pretat̃ diuiſio ppl̃i ſignificat̃ dyabolus qui ſp dei ppl̃m
ſtudet a deo diuidere p peccata. de q̃ diuiſione dic̃ ppha
Yſa. lx. Iniq̃tates vr̃e diuiſerunt int̃ vos ⁊ deum vr̃m
Et ſimilit̃ nitit̃ diuidere ppl̃m primum a primo ſuo
p odium ⁊ liuorem. Hic igit̃ mittit vxorem. i. tentatõẽ
quaʒ ſibi deſponſauit cum pmũ hominem tentauit. ſʒ
nõ mittit eam in pprio habitu. qꝛ al's a viris ſanctis co
gnoſceret̃. Id̃o dicit. Muta habitum ⁊ vade ad Abiam
in ſylo q̃ int̃pretat̃ tranſlata. Sʒ abias interp̃tat̃ firmi
tas dñi ⁊ bene notat̃ p hoc xp̃i miles q̃ p pniam ⁊ pfeſ
ſionem tranſlatꝰ eſt de pctõ ad grãm. ⁊ ſpũali firmitate
piunctꝰ eſt deo. Et dĩ qꝫ Abias erat ppha. i. videns. qꝛ
iuſtus homo ſine macula deo ſuire cupiens dʒ videre
ne ipm̃ decipiat dyabolica tentatio. ſʒ dicat ad ipſam.
Quare te ſimulas aliam eſſe. q. d. Cognoſco te ne deci
pias me. Et eſt notãdum qꝫ dñs vult hominem in de G.
ſerto pnie tentari pp̃t tria. Primo pter v̓tutum exerci
tationem. Sic tentauit dñs Abraham Geñ. xxij. di.
Tolle filium tuum vnigenitum quem diligis Yſaac ⁊
offer eum ſup vnum montium queʒ mõſtrauero tibi.
⁊ hoc id̃ fecit vt pbaret obedientie eiꝰ v̓tutem. Sic etiã
pmittit vt dyabus tentet vt homo ſe in v̓tutibꝫ exerce
at. ſicut patet de Iob. c. j. q̃ a dyabolo tentatꝰ patiens ẽ
inuentus. Id̃o dicit Sap̃. Qui nõ eſt tentatꝰ pauca co
gnoſcit vel q̃d ſcit. q. d. nihil. Eccl. xxxiiij. Sicut miles
q̃ non eſt exercitatꝰ in torneamẽtis vel haſtiludijs mi
nꝰ valet in p̃lijs. Id̃o dauid pecijt ſe tentari cum orauit
Proba me deus ⁊ tenta. vbi dicit glo. Niſi tentatꝰ fu
ero p omnia negligẽs inuenior. Quare dic̃ Aug. Ten
taris vt exercearis. tentaris vt pberis. tentaris vt a te
ipſo inueniaris. deus tentat vt doceat. dyabolus ten
tat vt decipiat. cui tñ niſi ille q̃ tentat̃ locum dederit in
anis eſt tentatio. ⁊ igit̃ vincẽda. Sc̃do pp̃t v̓tutum pſ
uatõeʒ. ſicut patet de be. Paulo q̃ ait. ij. Cor̃. xij. Ne
magnitudo reuelationum extollat me datꝰ eſt mihi ſti
mulus carnis angelus ſathan e vt me colaphizet. Sup
quo dicit Greg. Cum vicijs tentamur diuina diſpen
ſatione nobiſcum agit̃ ne virtutibꝫ quibꝫ pficimus ex
tollamur. Et idem dicit. Ipſo infirmitatis noſtre pon
dere quotidie deijceremur. niſi manu artificꝭ miro mo
do per flagella ſubuenientia teneremur. Ex quo patet
qꝫ tentatione carere non poſſumus. Ideo legitur qꝫ in
Friſia quandam virginem religioſam ⁊ incluſam ten
tauit dyabolus per ſtimulum carnis. ⁊ cum ſepe oraſ
ſet cum lacrimis ſpm̃ auferri a ſe. apparuit ei angelus ⁊
ait. Si vis ab hac tentatione liberari. dic iſtum verſicu
lum. Confige timore tuo carnes meas: ⁊ liberaberis.
Quod ⁊ ipſa fecit. Angelo recedente liberata eſt. ⁊ ſta
tim eam tentatio blaſphemie circũdedit. ⁊ cepit dubi
tare de fide chriſtiana ⁊ de deo. Tunc incepit inuocare
diuinam miſericordiam. Et iterum petijt liberari. Cui
apparens angelus ait. Putas ne te viuere ſine tenta
tione: neceſſe eſt eñ vt vnam iſtarum habeas. Quod
audiens illa elegit pmam tanq̃ humanam. refutãs ali
am tanq̃ dyabolicam. Tercio pter v̓tutum p̃miatio
nem Iuxta illud Iacobi. j. Beatus vir qui ſuffert ten
tationem. Quia cum pbatus fuerit acci. co. vi. ⁊c̃. Si
cut de hoc legit̃ in vitaſpatrum. Quidam ſenex habẽs
quendam diſcipulum qui cum eo horas pſallebat. Cõ
tigit autem vt ſenex ſomno grauaretur. quem diſcipu
lus expectans vt ſimul orarent. Septies tentatus eſt
vt recederet. ſed reſiſtebat. Tandem ſenex excitatus.
ambo legerunt matutinum. Qui dum ſederent vidit
ſenex angelum qui oſtendit ei locum glorioſum. et ſe
ptem coronas. quo interrogante cuius eſſent: reſpon
dit. diſcipuli tui. qui expertus a diſcipulo ſuo didicit qꝫ
per ſeptem tentationes eas meruiſſet. Circa qd̃ vlteriꝰ H.
notandum. Qui vult dyabolicas tentationes ſugare

ꝯ cum dño in deſerto pnie ieiunare. Quia dicit hic euā
geliſta ꝙ dominꝰ.xl.diebꝫ ⁊.xl.noctibꝫ ieiunauit.⁊ ptꝰ
dyabolum ſupauit. Jdeo de ꝯſe.di.v.c.quadrageſima
ꝑcipit ꝙ iſti.xl.dies diligent obſeruent. Quadrageſi-
ma inqt ſumma obſuatõe eſt obſuanda.niſi de abſti-
nentia abſtracti.vel niſi quē infirmitas impedierit:nul
latenꝰ ſoluat.quia ipſi dies decimi ſunt anni. Et ſbdit
A pma dñica q̄drageſime vſqꝫ in paſcha dñi ſex hebdo
made ꝯputant.q̄ꝝ dies.xl.⁊ duo ſunt. Ex quibꝫ dum
ſex dies dñici in qbꝫ nō eſt abſtinentia ſubtrahant.nō
plus in abſtinētia q̄.xxxvj.dies remanent. Verbi grā
Si p.ccclvj.dies anni viuimur.deinde p.xxxvj.dies
affligimur qſi āni decimā deo damꝰ. Sꝫ vt ſacer nume
rus.xl.dieꝝ adimpleat.quem ſaluator ſuo ieiunio ꝯſe-
crauit.q̄tuor dies poris hebdomade ad ſupplemētum
xl.dieꝝ tolerant.i.accipiunt. Et dicit. Niſi de abſtinē-
tia abſtracti ſint. Quia ſenes nimium nō tenent ad ie-
iunium.q: abſtinētia reſpicit pſone valitudinem.tpis
oportunitatem ⁊ ciboꝝ q̄litatem ⁊ q̄ntitatem.vt dicit
Aug.i li.q̄ſtionū euāg.⁊ ponit.xlj.diſ.c.ꝙ aūt. Eſt aūt
tempus oportunum comedendi poſt cantū veſpaꝝ.q:
dr de ꝯſe.di.j.c.Solent plures q ſe ieiunare putant in
q̄drageſima.mox vt audierint ſignū ad horam.ix.mā-
ducant.q nullatenꝰ ieiunare credendi ſunt:ſi aū man-
ducauerint q̄ veſptinum celebret offiñ. intellige ꝙ nō
recte ⁊ digne ieiunāt.q: in ꝑueniēdo horam comedēdi
peccant.⁊ ꝓpt petiñ fingūt eſſe qđ non eſt.vt.ij.q.vij.c.
nō omnis. Qꝫ autem expectādum eſt q̄uſqꝫ veſpe di-
cant.ponit rōem archidyaconꝰ Guido i roſario. Quia
veſpa eſt diei ꝯplementuꝫ.homines aūt in ieiunio dñt
q̄ntum pñt ſe xp̄o ꝯformare. Sꝫ q: humana fragilitas
nō ſinit hoiem exemplo xp̄i ſine intuallo ieiunare.dꝫ tñ
ſe ita ꝯformare vt finitis horis diei manducet.⁊ hoc fit
veſpis dicꝫ.q ſunt finis diei. Nam ꝯpletorium ad diē
ptinet ſubſeq̄ntem. Vel etiam dic ꝙ de abſtinētia ſunt
abſtracti pueri nōdum puberes.q: Johes de deo.non
videt admittere pueros nōdum puberes.ſꝫ ſolū q hñt
adultam etatem. Et dicit Tho.ſcđa ſcđe.q.xlvij. Pue
ri q̄diu ſunt in ſtatu augmēti.ꝓpter qđ indigent mul-
to nutrimento.nō tenent ad eccl'iaſtica ieiunia.hoc eſt
ad finem tercij ſeptēnij.ſ.xxj.anni. Conueniens tñ eſt.
vt in hoc tpe ſe ad ieiunādum exerceant plus vel minꝰ
ſm modum ſue etatis ⁊ poſſibilitatis. Sꝫ a.xxj.annis
⁊ ſup̄.vocat etas ad ieiunandum.q: tali etate in veteri
teſtamento homines reputabant ydonei ad debellan-
dum. Et addit Johes de deo. Nō ante etatem credo
aliquem eſſe ꝯpellendum ad hec ieiunia. Et ſtatim ptꝰ
q: qdaꝫ ſunt in.xxj.⁊ in.xxij.debiliores.q̄ alij in.xviij.
iđ in talibꝫ ad arbitrium boni viri recurrēdum eſt. Alij
dicūt ꝙ a.xxv.anno tñ tenent.qñ hmōi etas extabat
ydonea in veteri teſtamēto ad onera portandum. Iteꝫ
dictum eſt etiam ſupiꝰ.ꝙ q̄drageſima obſuāda eſt niſi
infirmitas impedierit. Infirmi eñ nō cogunt ad ieiu-
nia.ſꝫ ab illis excuſant.vt dicit Guil. Sꝫ ꝓ q̄nta debili
I tate.arbitrio boni viri ſtandum eſt. Iđ dicit Grego.de
ꝯſe.di.iij. Ieiunia lītima nō ſunt ſoluēda.niſi grādis in-
firmitatꝫ neceſſitas cogat. Qrtum ad ſcđm in hoc euā
gelio ponit dyabolicꝰ acceſſus cū ſbiungit. Et accedēs
tentator dixit ei. Si filiꝰ dei es:dic vt lapides iſti panes
fiant. Vbi nota. Venator q in deſerto ſine magno la-
bore feras cape cupit.accedens in deſtum varia rhetia
ponit.vt ſi fera vnū rhete euaſerit.ad aliud veniēs in il-
lud incidat. Sic eſt de venatore dyabolo q exiſtētibꝫ in
deſto pnie.multa rhetia tentatiōis ꝯſueuit ponere.de
q dicit Criſ.ſup Math. Inimicꝰ nr̄ dyabolus rhetia
ſup omnem terram expādit.vt quicq̄d euaſerit de rhe
tibꝫ carnalis ꝯcupie:capiat rhetibꝫ inanis glorie.capia
tur a rhetibꝫ gule.capiat a rhetibꝫ turpiſſime auaricie.
Et q talit vincūt illis angeli miſtrabunt. Et ponit hic
Criſ.q̄tuor rhetia.q̄ꝝ tria expandit corā Adaꝫ ⁊ Eua
nr̄is pmis pentibꝫ. Primū eſt rhete gule.⁊ hoc tūc ex-
pandit.qñ eis de ligno vite mādūcare pſuaſit.cū dixit
Geñ.iij. Quocunqꝫ die comederitis:apient oculi vrī.
Idem legit li.ij.ſen.di.xxj.c.iiij. Etiaꝫ illud rhete expā
dit ante xp̄m in deſto cum dixit. Si filius dei es:dic vt
lapides iſti panes fiant. Viderat eñ eum.xl.diebꝫ ⁊ no
ctibꝫ ieiunaſſe.iđ cogitauit q: ieiunus eſt. Si lapides in
panes mutauerit.q: deꝰ eſt apparebit. Si vō non pōt.
q: purus homo eſt tūc patebit. Omnis eñ intētio ſua
fuit vt experiret.ſi homo purꝰ vel deꝰ foret. Sꝫ dñs ei rñ
dit:ꝙ eum cognoſcere nō potuit cum dixit. Scriptum
eſt.ſ.Deut.viij. Non in ſolo pane viuit homo.ſꝫ in om
ni v̄bo dei. Quod etiam ptꝫ corpalr de Moyſe.q vt le
git Exo.xxiiij. Fuit in mōte.xl.diebꝫ ⁊.xl.noctibꝫ abſqꝫ
cibo ⁊ potu.⁊ p tot dies v̄bis dñi fuit ſuſtentatꝰ. Ideo
dicit hic dñs ꝙ homo viuit de v̄bo qđ ꝓcedit de ore di
cū homo ſit ꝯpoſitꝰ ex corpe ⁊ anima. Cibꝰ corpis ē pa-
nis frumenti. Sꝫ cibꝰ anime eſt v̄bum dei. Et q: nullā
fecit mentōꝫ de cibo anime.ſꝫ tñ de cibo corpis.q: ſua-
ſio eſt tentatio. Sicut igit dyabolus tentauit pmū ho-
minem in gula ⁊ ipm ſupauit.⁊ ꝑiter xp̄m quem ſupa
re nequit.ſic adhuc multos tētat de hoc vicio ⁊ eos ſu-
perat.⁊ pncipaliter illos q in carniſpriuio vſqꝫ ad noctꝫ
medium.vel etiam illos qui poſt medium noctis car-
nibꝫ ſe ⁊ potibꝫ repleuerūt ⁊ de hoc certos excipio:loq
tur yronice:religioſos.ſ.atꝫ ſeculares ſacerdotes. Quia
refert Ceſarius in dyalogo. Quidam monachi feria t-
cia ante cineres in domo cuiuſdam ſecularis ſacerdotꝫ
ꝯuiuantes:carnes diuerſas cum vino exquiſito.vſqꝫ
ad horam pmam medie noctis comederūt. Et cum ſa
turati eſſent nimis:in ipſo gallicantu.ſacerdos vocās
ſcholarem dixit ei. Certe adhuc comedemꝰ carnes.va-
de ⁊ affer nobis gallinam quam inueneris in ptica iuxͣ
gallum ſedentem.q: ceteris pinguior eſſe cōſueuit. Et
in hoc bene dixit ſacerdos.q: gallina ſedens circa gal-
lum pinguior eſt.quia ⁊ hoc ꝯfirmat auctor ꝓpie.li.xij.
Qꝫ gallus pinguiorem ⁊ teneriorē gallinam quaꝫ plus
diligit:ſecum quietis gratia collocat.⁊ ipſius p̄ſentiam
plus affectat. Igit ſcholaris cum hanc attuliſſet ⁊ ſtrā-
gulaſſet ventre aperto manuqꝫ appoſita cum ſe omnia
inteſtina eijcere putaret.magnum bufonem extraxit.
Cuius motum cum manu ſenſiſſet ⁊ pieciſſet:vidiſſet
quid eſſet.repentino clamore ſuo omnes aduocauit vi
dentes illi inteſtina galline in bufonem ꝯuerſa.ꝯfuſi a
loco ꝯuiuij receſſerunt.intelligentes opus eſſe dyaboli
Et dicit Ceſariꝰ. Hec mihi vnus fratrum illoꝝ dixit
qui interfuit ⁊ vidit ⁊ recitauit. Iđ dicit Sap̄. Iuſtus
comedit ⁊ replebit animam ſuam.venter aūt impij in-
ſatiabilis Prouerb.xiij.q.d. Iuſti homines comedent
hoc tempe moderate.⁊ replent animas ſuas diuino ſ-
mone. Sꝫ impij ⁊ immoderati nunq̄ ſatiant. Sed ne-
ſciunt hi qui per hanc viam gule ambulant.quia dya-
boli eis laqueos deceptionis ponunt. Iuxta illud pš.
In via hac qua ambulabam abſconderunt ſuperbi la-
queuꝫ mihi. Vbi p ſupbos intelligit dyabolos. Idcir- K
co cum de hoc vicio tenteris.attende mala que tibi gu
la affert. Primum ꝙ omnia bona grē in homine diſſi-
pat.vſqꝫ ad fundamentum eoꝝ quod eſt fides. Quia
dicit Sap̄. Vinum ⁊ mulieres:apoſtotare faciunt ſa-
pientes Eccl.xix. Secundo oīa bona nature extermi-
nat vſqꝫ ad inſenſibilitatem. Iuxta illud qđ dicit ebrio
ſus Prouer.xxiij. Verberauerunt me ⁊ non dolui.tra
xerunt me ⁊ non ſenſi.quia etiam ad lrām ebrioſi cum
verberantur non ſentiunt adeo cum ſentirent cum ſo
brij eſſent. Ideo dicit be.Aug. Ebrietas aufert memo
riam.diſſipat ſenſum.confundit intellectum.incitat li
bidinem.inuoluit linguam.corrumpit ſanguinē.om-
nia membra debilitat.vitam diminuit.⁊ omnem ſalu-
tem exterminat. De hac etiam ebrietate dicit Grego.
Ebrietas eſt blandus demon.dulce venenum.ſua-

ne peccatum. quam qui habet ſe non habet. quam qui
facit: nõ facit pctm̃. ꝫ totus eſt pctm̃. q. d. q̃ ipſa cauſat
omnia peccata. vt dixi ſup̃ dñica in quinqͣgeſima. F. j.
R. M. Ideo q̃uis ebrietas omnibꝫ inhibeat. tm̃ p̃c om
nibꝫ ⁊ ſup omnia clericis. vt dꝛ diſt. xxxvj. c. ante. Ante
omnia a clericꝭ vitet̃ ebrietas. q̄ omnium vicioꝝ fomes
eſt ⁊ nutrix. Itaq̄ʒ eum quem ebrium ꝯſtiterit fuiſſe. vt
ordo patit̃ aut. xxx. dieꝝ ſpacio a ꝯmunione ſb̃moueat̃
aut corpali ſubdat̃ ſupplicio. Glo. igit̃ recipiat. xl. ictus
minꝰ vno. vt ex̃ de fo. ꝯpe. nullis. Tercium malum qd̃
ve eternum incutit aut importat. Yſa. v. Ve q̄ ꝯſurgi
tis mane ad ebrietatem ſectandum. Et Eccl. x. Ve ter
re cuiꝰ rex puer eſt. ⁊ cuiꝰ p̃ncipes mane comedũt. Per
terram intelligit̃ hic homo. Terra em̃ eſt: ⁊ in terrã ibit
Geñ. iij. Per regem intellige libeꝝ arbitriũ: qd̃ animaʒ
hʒ regere. Per p̃ncipes intelligunt̃ q̄nq̄ʒ ſenſus. Sicut
em̃ illi q̄ vnum deum colunt in obſequio diuino diem
inchoare volũt. ſic illi quoꝝ deus vent̃ eſt. p̃mo querũt
regnum dei ſui. qd̃ q̄dem regnum eſt eſca ⁊ potꝰ. q̃ vi
demus de multis. q̄ cum poſſent nullum tm̃ diem ieiu
nãt in q̄dtrageſima. Vel em̃ ſtatim mane bibũt. aut ho
ram comededi guloſe p̃ueniũt. ⁊ hec tentatio a dyabo
lo ꝓcedit. Legit̃ em̃ in vitaſpa. li. ij. c. iij. Quidaʒ frater
impugnabat̃ a demonibꝫ vt ſtatim hora diei p̃ma tan
tam famem ei facerẽt. vt penitꝰ ſuſtinere nõ poſſet dice
bat in corde ſuo. q̃ optʒ me vel vſq̄ʒ ad terciã expectare.
⁊ tũc cibũ ſumere. Cumq̄ʒ fuiſſet hora tercia: idem dice
bat cogitatibꝫ ſuis. Et optʒ me ſuſtinere vſq̄ʒ ad ſextaʒ.
ponebat panem ⁊ aquam. ⁊ ſic ad nonam expectauit. q̄
veniente omnes horas ꝯpleuerat. ⁊ ponebat paneʒ vt
comederet. hoc ꝑ plures dies ſuſtinuit. ⁊ ĩ ꝯſuetudinẽ
venit. Quadam igit̃ die cum ſic expectaſſet ad horã no
nam. ⁊ intellige hic ad horaʒ nonam q̄ cantat̃ hora no
na in eccl'ia dei. ⁊ nõ horam nonam horalogij. vidit de
ſportella in q̄ panes iacebãt exire fumũ magnũ ⁊ egredi
ꝑ feneſtraʒ. ⁊ nõ eſt incredibile dyabolum tentatorẽ cũ
fumo receſſiſſe. Ita ex illo die nõ eſurijt ꝫ cor eiꝰ robora
tum in abſtinẽtia fuit. Hic ⁊ tu homo cũ tenteris a dya
bolo. ꝓueniendo horam in ieiunio: ſuſtine pacienter
eſuriem. ⁊ recedit a te dyabolus. Iuxͣ illud. j. Pe. v. Re
ſiſtite dyabolo: ⁊ fugiet a vobis. Sʒ q̃ dictum eſt ſupiꝰ
ſtatim de bibẽtibꝫ mane. iõ querit̃. an ꝑ potum ſoluat̃
ieiunium. Ad hoc r̃ñdet Tho. ſcd̃a ſcd̃e. q. cxlvij. Ieiu
nãtes aũt ꝓhibent̃ pluries bibere q̃ potꝰ magis ſumit̃
ad alteratõʒ corpis ⁊ digeſtionem ciboꝝ q̄ ad nutritio
nem. licet aliquo mõ nutriat. tm̃ immoderate bibentes
peccare: meritum ieiunij p̃nt ꝑdere. Hic etiaʒ ſi in vna
comeſtiõe cibũ exceſſiue aſſumit. Cõcordat Inno. ⁊ ad
dit. Siue potꝰ ſumit̃ añ cibũ ſiue poſt. Et certe põt di
ci q̄ iſti q̄ nimium ſunt ſollicitī de corpe q̄ etiaʒ incur
rũt eternum ve. De quo Yſa. ⁊ Sap̃. ſupius p̃dixerũt.
Iõ ꝯſulendum eſt talibꝫ q̄ peniteant. ſicut ille fecit de
quo legit̃. Erat q̄dam diues q̄ de corpe erat nimis ſol
licitus in cibis ⁊ potibꝫ. ꝫ q̃ erat prudens factꝰ eſt regis
francie ſenator. ⁊ tũc ampliꝰ reſoluebat̃ delicijs. intan
tum q̄ eius piguedo vix poterat ꝑ cutẽ reſtringi. Cui
cocus vna dierum ſeniens dixit. O dñe nunquid ma
gna inflamatio tũc erit qñ v̄ra piguedo cremabit̃ igne
infernali. Qui v̄ba illa nõ reclamãs. ꝫ ꝯſiderans cepit
dicere intra ſe. Vere ille dixit veꝝ. nam ⁊ caro mea cibꝫ
erit vermiũ ⁊ lardus demonũ cum erit corrupta ⁊ odi
ta a deo. ꝫ nequaq̄ ita erit. Vñ aſſumpta pnĩa ꝑ carnẽ
deum placauit ꝑ quaʒ p̃us deum ꝯtempſit ⁊ offendit.
R. ¶ Scd̃m rhete eſt vane glorie. ⁊ hoc extendit añ p̃mũ
homineʒ cum dixit. Eritis ſicut dij. Per hoc rhete eos
decepit. q̃ mgr̃ li. ij. diſt. xxij. c. viij. allegans Augꝰ. ſup
Geñ. q̄ parem faſtum habuit mulier cum viro ꝑiter ꝫ
ſupbierũt. ⁊ ꝑiter peccauerũt. Sʒ tm̃ ibidem hoc magis
determinat di. Dicamꝰ parem faſtum fuiſſe in occaſione
peccati ⁊ etiaʒ in eſu ligni vetiti. Sʒ diſparem. q̃ in mu
liere multo maiorẽ. eo q̄ credidit ⁊ voluit eſſe ſicut deꝰ
quod non vir. Verũtamen de viro legit̃ q̄ voluit eſſe
ſicut deus. Dicit em̃ he. Aug. ſup illum locũ pſ̃. lxviij.
que non rapui tũc exoluebam. Rapuit Adam ⁊ Eua
p̃ſumentes de diuinitate. ⁊ ꝑdiderũt felicitatem. Ecce
q̄liter ꝑ ſupbiam ⁊ vanam gloriam eos decepit. Sic eti
am in ꝓpoſito ꝑ rhete vane glorie xp̃m cape voluit qñ
eum in ciuitatem ſanctam aſſumpſit. ⁊ ſup pinnaculũ
templi ſtatuit di. Si filiꝰ dei es mitte te deorſum. Scri
ptũ eſt em̃ pſ̃. xc. Angelis ſuis mãdauit d̃ te ⁊c̃. In ma
nibꝫ portabunt te: ne forte offendas ad lapidem pedeʒ
tuum. Et hoc iõ dixit. vt ex illa p̃cipitatõe homines eũ
adorarent ⁊ hoc vt vanam gloriam incurreret. Vide
bat̃ em̃ ei q̄ xp̃m homines viderẽt. Cum dicat tm̃ glo.
veꝝ fuiſſe dyabolum in humana ſpecie. ꝫ xp̃m ſic egiſ
ſe vt nulli viſus poſſet eſſe. Vel iõ hoc dixit. vt ſuam di
uinitateʒ cognouiſſet. Sʒ dñs ei ſic r̃ñdit q̄ adhuc du
bius ꝑmanſit di. Scriptum eſt rurſus Deut. vj. Non
tentabis dñm deum tuum. Sicut em̃ dyabolus tenta
uit Adam. ⁊ ip̃m cum vana gloria ſupauit ⁊ ſimiliter
xp̃m quem ſupare non potuit. Sic adhuc tentat ꝑ rhe
te vane glorie multos cape ⁊ decipere. Legit̃ em̃ vt re
fert Ceſarius in dyalogo. In epiſcopatu colonienſi eſt
quoddam clauſtrum ciſtercien̄. in quo q̄dam ꝯuerſus
fuit q̄ a monachis cum quibꝫ loq̄bat̃ intantum lrãs di
dicerat. vt ꝯtextum legere ſciret. huiꝰ itaq̄ʒ occaſione al
lectꝰ ⁊ deceptꝰ libellos ſibi ad hoc idoneos occulte fecit
ꝯſcribi. cepitq̄ʒ in vicio ꝓprietatis delectari. Cũq̄ʒ hm̃oi
ſtudium ei ꝓhiberet̃ amore diſcendi apoſtaſiam incur
rit. modicum tm̃ ꝓpter etatem ꝓfecit. Deinde ad mona
ſterium pnĩa ductus rediens ⁊ hucuſq̄ʒ recõtractitãs
nunc ad ſcolas vt ſcholaris eundo. nũc reuertẽdo dya
bolo copioſam in ſe p̃buit materiam decipiendi. q̄ viſi
bilit̃ illi apparens in ſpecie angeli ait. Diſce fortit̃. q̃ fu
turum eſt ⁊ a deo diffinitũ. vt Halberſtaten̄. fias ep̃s.
Ecce tentauit eum in ſupbia dignitatꝭ. Stultꝰ ille dya
boli dolos non obſ̃uans ſperabat in ſe antiq̄ renouari
miracula. Quid plura. Die q̄dam ſeductor ꝯuerſo ſe in
gerẽs clara voce ⁊ hilari facie dixit. Hodie ep̃us Hal
berſtaten̄. defunctꝰ eſt. feſtina venire ad ciuitatem. q̃ a
deo antiſtes deſtinatꝰ es. Ipſius em̃ ꝯſilium nõ poteſt
mutari. Statim ille miſer de monaſterio ſilent̃ exiens.
nocte in domo cuiuſdam honeſti ſacerdotis hoſpitatꝰ
eſt. Vt aũt glorioſe ad ſuaʒ ciuitatem ⁊ ſedem veniret.
nocte ante lucem ſurgens equum hoſpitis valde bonũ
ſtrauit. ⁊ cappam induit: aſcẽdit ⁊ abijt. Mane familia
domꝰ damno cognito apoſtatam inſeq̄ns dep̃hendit.
Qui ad iudicium ſeculare tractꝰ cum furto. ⁊ ꝑ ſniam
damnatus nõ kathedram vt ep̃us. ꝫ ſicut fur patibu
lum aſcendit. Sic adhuc nõnullos ꝑ rhete inanis glo
rie nitit̃ ad culmen honoris trahere vt illos ad patibu
lum inferni poſſit trahere vel ſuſpendere. Ideo prudẽ
tes homines tentationes fraudulẽtas demonum me
tuunt humilit̃. fugiunt prudenter. repellunt efficacit̃.
vt dicit Anſ. li. v. c. xiiij. Et probat hoc ſic. Sunt enim
quidaʒ quodammodo virtuoſi ſicut cerui. Dicit enim
Ariſt. li. viij. animalium. q̄ ceruꝰ tenẽt vocem vulpis.
Quid eſt vox vulpis. niſi fraudulenta ſuggeſtio demo
nis. quem ſemꝑ timent viri ſancti. Iuxta illud Eccl̃i. ij.
Sta in timore dei ⁊ prepa animam tuam ad tentatõʒ.
Sʒ addit Ariſt. Ceruꝰ qñ canis ip̃m inſequit̃. ſi inue
nerit biuium nõ rectꝭ currit veſtigijs. ꝫ nunc huc nũc
illuc tranſuerſalit̃ ſaltꝰ mutat. Sicq̄ʒ ꝑ ꝯ̃rios ambiguos
ſaltꝰ canes decipiunt̃. Sic prudentes homines faciunt
cuʒ eos dyabolus tentãdo pſequit̃. nõ rectis veſtigijs
ꝫ tranſuerſaliter currunt. q̃ cum de ſupbia ſe pulſari
ſentiũt aut cum vana gloria. mox nõ ad ꝯſideratõʒ ſue
virtutis. ꝫ ſue infirmitatis recurrũt. ⁊ cum obiecta in
firmitate ⁊ puſillanimitate tentant̃ q̄ſi ꝑ ſaltum tranſ
uerſum ſua fortia opera ad memoriaʒ reducere ſatagũt

⁊ ꝓbat hoc Anſ. exemplo Job. ſicut be. Job ne magni
tudo virtutum eum extolleret ad ſuam fragilitatē ꝯſi
derandam cucurrit di. Parce mihi domine ⁊c. Quid
eſt homo ⁊c. Job. vij. Et rurſus ne ob calamitatum ſu
aꝝ multitudinē deſperaret. ad ſuam innocētiam pēſan
dam ſaltauit di. Non peccaui ⁊ in amaritudinib9 mo
rabit̄ oculus meus ⁊c. Job. xvij. Quaſi ergo trāſuerſa
les ⁊ varios ſalt9 dabat. q̇ nunc vt ſibi pceret̄ rogabat.
nūc aūt ſe non peccaſſe dicebat. vt neq̄ in elationē ſu
pbie innocētia eum duceret. neq̄ in deſperatōem eum
calamitas traheret. Sic ⁊ nos cum a vana gloria tenta
mur. nō bona noſtra opera ſ3 exceſſus ꝯſiderare horta
mur. Sicut de hoc dixit q̇dam ſenex in li. patrum. Qñ
cogitatu vane glorie vel ſupbie dyabolus te impugnat
tūc ꝯſcrutare teipm̄ ſi omnia dei mandata ſuaſti. ſi ini
micos diligis. ſi gaudes in gloria inimici tui. ⁊ ꝯtriſtar̄
in deiectione eius. Et ſi apud te habes qñ inutilis es
in omnib9 hominib9 ⁊ plus peccas. ⁊ neq̄ de te grāde
aliq̇d ſapias tanq̄ aliquid feceris. Scies ꝙ elata cogi
tatio omnia bona diſſoluit. Item addit Ariſt. de ceruo
qñ canes euȝ inſequunt̄ ſi poteſt fugit ad fluuium. vbi
ex aque frigiditate viribus reaſſumptis trāſuadando
aquam venatorem euadit ⁊ fugit. Tūc aūt ſm̄ Guilh.
vbi ſup̄. Canes inſequunt̄ ceruum quando importu
ne tentationes vel cogitationes moleſtant ⁊ ſtimulant
animum. q̇ tunc fugit ad fluuium qñ ad ſui ꝯſideratio
nem cū timore rediēs copioſas lacrimas fundit dicens
in oꝛōne. Deus meus es tu ne diſceſſeris a me. Quoni
am tribulatio ꝓxima eſt. ⁊ nō eſt qui adiuuet. Quoniā
circūdederunt me canes multi. ꝯſilium malignātium
obſedit me. vt inq̇t Dauid pſ̄. xxj. Et tunc oratio lacri
moſa ſic animum fortificat ⁊ corroborat vt nō ſolum ca
nes. i. tentatōnes euadat. ſ3 etiam extinguat. Iux̄ illud
pſ̄. lxxiij. Contribulaſti capita draconum in aquis. ſ. la
crimaꝝ. ¶ Sic q̇dam ſenex cum tentaret̄ de vana glo
ria. rediit ad ꝓpriam ꝯſiderationem. vt legit̄ in vitas pa.
li. ij. c. cxj. Hic enī cum ſenſit ad ſe venire aliquos cum
lapidib9 vt rogarent ꝓ ſanitate infantis. ſtatim exuit
ſe. ſua veſtimenta in flumina miſit. ⁊ lauare cepit. ſtans
nudus. Ille autem q̇ miniſtrabat ei erubuit ⁊ rogauit
homines dicēs. Reuertimini ſenex noſter ſenſus pdi
dit. Veniens ergo ad eum dixit. Abba quare hoc feci
ſti? omnes enī q̇ te viderunt dixerūt. Demonium h3.
Cui ille. Et ego inq̇t volebam hoc audire. ¶ Tercium
rhete eſt auaricie. ⁊ hoc ante Adam expādit qñ eius ꝑ
ſuaſioni ꝯſenſit. Itaq̄ ꝑ hoc rhete xp̄m cape voluit. qñ
vt ait euangeliſta ip̄m in excelſum mōtem duxit. ⁊ om
nia regna ei oſ̄dit dicens vt ait Lu. iiij. Dabo tibi po
teſtatem hanc vniuerſaȝ ⁊ gloriam illoꝝ. q2 mihi tradi
ta ſunt. ⁊ cui volo do illa. Tu aūt ꝓcidens ſi adoraueris
coram me erunt tua omnia. ſ3 Math. dicit ꝙ dixiſſet. q̇
omnia dabo tibi ſi cadēs adoraueris me. ⁊ q2 illud ꝯti
nebat iniuriam dei. ideo repulit eum dicēs. Vade ſa
thana. ſ. in infernuȝ. Scriptū eſt enī. ſ. Deut̄. vj. Dñm
deum tuum adorabis. ⁊ illi ſoli ſuies. Tūc reliq̇t eum
dyabolus. ⁊ acceſſerūt angeli ⁊ miniſtrabāt ei. Sic etiā
tentat adhuc cape homines ꝑ rete auaricie ꝓmittendo
eis int̄dum bona tp̄alia. Sicut refert Ceſari9 in dyalo.
In villa q̄dam in dyoceſi Colonieñ. Campanari9 ha
buit votum cuiuſdam pegrinatōis. Hic cum die qua
dam ꝯdixiſſet cum muliere ville ſue. ꝙ mane parit̄ itu
ri eēnt. illa eum rogauit vt maturius matutinas pulſa
ret ꝓpter ſolis ferUorem ⁊ ardorē. ⁊ ꝓmiſit. Eadem no
cte dyabolus ad lectum eius veniēs: tetigit eum dicēs.
Pulſa matutinas. ſicq̄ diſceſſit. Qui mox ſurgens ⁊ lu
men ardens in eccl'ia reſpiciens. Cum aūt p̄mum galli
cantum eſſe dep̄hendiſſet putās q2 a p̄dicta muliere fu
iſſet excitat9. de eccl'ia exiuit. volens illi dicere vt domi
tum iret. eo ꝙ nimis mane eſſet minime eam inuenit.
ſ3 hominem nigꝝ ꝯ ſe ſtātem vidit. q̇ emiſſa lingua homi
nem tetigit. ⁊ ipſum ſupra dorſum iactauit. ⁊ ꝑ aerem
cum illo volitās ſup̄ pinnam turris caſtri quod Rſen
burgk dicit̄ depoſuit. Cui cum diceret. Times ne ali
quid modo? Rñdit ille. De ei ꝑmiſſione duct9 ſum huc
nil ꝯtra me poteris: niſi q̄ntum ille ꝑmiſerit. Ad quem
dyabolus. Fac mihi homagium: ⁊ ego te deponam. et
dabo tibi diuitias multas. Ecce qui xp̄o omnia regna
dare ſpopondit. illi dare diuitias multas vt ei homa
gium faceret: ꝓmiſit. Et addit. Quod ſi nō feceris. vł
fame in hoc loco morieris. vel precipitio interibis. Cui
campanarius ſpem habēs in domino dixit. Adiuro te
ꝑ nomen Iheſu xp̄i ne me ledas. ⁊ vt me ſine periculo
corporis deponas. Mox dyabolus illum tollens. iuxta
villam Grymmeſ3heym ſatis incōmode depoſuit. Cuȝ
autem ante lucem diei in dedicatione eiuſdem ville ho
mines ad matutinaꝝ ſolēnia cum faculis ꝓperantes. ⁊
eum in agro magno deſtitutum repiſſent atq̄ reuocil
laſſent. Auditis his que ei ꝯtigerāt ſatis admirati ſunt
Quarto v̊o die regreſſus in domum ſuaȝ ſitum tam lo
coꝝ q̄ domoꝝ atq̄ edificioꝝ que ante nunq̄ viderat
tam plane omnib9 expoſuit vt de raptu eius penitus
nihil dubitarēt. Cum igit̄ hominem tentat dyabolus
cape ꝑ rhete auaricie debet fortit̄ reſiſtere. quia qui per
hoc rete capit̄ de facili nō dimittit̄. Cui9 ſunt due cauſe
Prima eſt ſoliditas rei cui adheret vel ligatus eſt. Poſ
ſeſſio enī auri plus durat q̄ ipſe. ⁊ ideo nō ſoluit̄ a rete
auaricie dum viuit. Scd̄a cauſa. q2 eſt plurib9 funib9 li
gat9. Quot enī aureos poſſidēs h3 tot funib9 ligat9 eſt.
q2 nō ſolum amore ꝓprio. imo ⁊ amore filioꝝ. Nam in
morte cum deſinit amare eos quo ad ſe. adhuc tñ amat
eos filiis ſuis cumulando. ⁊ neſcit miſer ꝙ thezaurizat
tam ſibi q̄ filiis iram in nouiſſimis ſuis. Q2 autē deus
iraſcit̄ eis patȝ p̄mo ꝑ illud Yſa. lvij. Propt̄ iniq̇tatem
auaricie ei irat9 ſum ⁊ pcuſſi eū. Scd̄o ex v̊bo Ozee. xij.
Ad iracūdiā effraȝ ꝓuocat me. Effraym int̄ꝓtat̄ ſā
ctificās q̇ fructificat i diuitiis. Tercio ex illo v̊bo Ja. v.
qd̄ dic̄ de auar̄. Thezaurizatis vob iraȝ in nouiſſimis
dieb9. vbi dicit glo. Neſcis miſer cū thezauro pecunie
thezauꝝ ire cumulari. Et hui9 ire eſt ſufficiens rō. quia
auari regnum dei nō poſſidebūt. j. Chor̄. vj.

¶ Feria ſecunda Sermo.

Hec dicit dominus. Ecce

ego ipſe req̇ro oues meas ⁊ viſitabo eas ſicut
paſtor viſitat gregē ſuū. Ezech. xxxiiij. Ariſt.
li. viij. aīalium dicit ꝙ ouib9 nocet tonitru9. etſi remā
ſerit vna ſola ⁊ fuerit imp̄gnata abortiet forſitan pre ti
more. Idem dicit Plini. in ſpe. nā. Tonitrua ſolitariis
ouib9 inferūt abortiuum. Iō remediū eſt vt in vnum
ſimul ꝯgregent̄. Moral̄r ꝑ tonitruū intelligit̄ pnīa. Si
cut enī ad tonitruum req̇rit̄ vt p̄mo vapor eleuet̄ a t̄ra
⁊ in nube aq̄ſa includat̄. ſic neceſſe eſt i pnīa. Naȝ tūc
vapor terreſtr̄ ſurſum eleuat̄ qñ ꝯmiſſū pctū ad mēo
riam reuocat̄. S3 tūc includit̄ in nube aq̄ſa qñ peccati
memoriam ſequit̄ ꝯpūctio lacrimoſa. ſicut ptȝ de Ma
ria magda. de q dicit Greg. in omel̄. Cogitauit enī q̇d
fecit. ecce pctōꝝ ad mēoriaȝ reductio. ⁊ voluit modera
re q̇d faceret ſup ꝯuiuantes ingreſſa eſt int̄ epulas la
crimas obtulit. Ecce mēoriaȝ pctōꝝ ſecuta eſt lacrima.
Iſta q̇dem pnīa int̄dum nocet ſpūalib9 ouib9 xp̄i. ſ. ho
minib9 q̇ ꝓpt̄ pnīam querūt loca ſolitaria vbi nōnunq̄
a demonib9 decipiunt̄. ꝓpter quod dicit Greg. di. xl. c.
Quelibet occulta loca ſine grā animam ſaluare nō pñt.
Quod in ipſis aliq̄ñ ꝯſpicimus errantes electos patȝ.
Nam Loth in ipſa pu̇erſa ciuitate iuſtus fuit in mō
te peccauit. Ideo ad agendam penitentiam ſecurior eſt
vita ſocialis q̄ ſolitaria ꝓpter quinq̄ rationes. Primo
ꝓpter mutuam conſolationem. Iō dicit̄ Eccē. iiij. Me